

El paper moneda durant la Guerra Civil

(Col·lecció de Lluís Canals)

per LLUIS CANALS, QUIRZE GRIFELL i JOAN RIBERA

Durant la Guerra Civil, l'economia en general i el sistema monetari, en particular, sofriren canvis importants en el nostre país. Així varen començar a ser escadusseres les monedes d'argent, les quals eren guardades pels qui en tenien i retirades de la circulació pel Govern Republicà. També anà desapareixent la moneda de coure, perquè era utilitzada per les indústries de guerra.

Davant de tota aquesta problemàtica, el Govern de la Generalitat creà el Paper Moneda Nacional Català (21-9-1936) garantit per les reserves d'aquesta institució. Amb tot, els valors emesos, de 10 ptes., 5 ptes., i 2'50 ptes., eren poc fraccionats

per l'època, i, sobretot els comerciants, varen crear vals, bons i tiquets, per suplir aquesta mancança de xavalla.

Per tal de posar una mica d'ordre en tota aquesta situació, els Ajuntaments creen la seva pròpia moneda, molt fraccionària, que esdevingué de curs legal a cada municipi.

La selecció de bitllets que us presentem en el present número i en el proper, és representativa de tot el material que té col·leccionat en Lluís Canals sobre el paper moneda a la comarca del Berguedà, que es concentra, especialment, en l'any 1937.

AVIÀ

El paper moneda d'aquest municipi fou creat per acord de l'Ajuntament, el setembre de 1937. Emissió de valors d'1 pesseta i 50 cèntims. Impresos per una sola cara.

CASTELLAR DE N'HUG

Acord del 19 de juliol del 1937. Valors d'1 pesseta i 50 cèntims. Impresos per una sola cara.

BAGÀ

El maig del 1937 va haver-hi una emissió de bitllets d'1 pesseta i 50 cèntims. Impresos per una sola cara.

El 6 de novembre del 1937 hi ha una nova emissió que comprèn valors d'1 pesseta, 50 cèntims, 25 cèntims, 10 cèntims, i 5 cèntims. Els bitllets d'aquesta emissió ténen anvers i revers impresos.

BERGA

Emissió del 10 de maig del 1937. Comprèn els

valors d'1 pesseta i 50 cèntims. El 18 de juny del 1937 s'acordà fer una nova emissió de paper moneda amb els mateixos valors. Anvers i revers impresos.

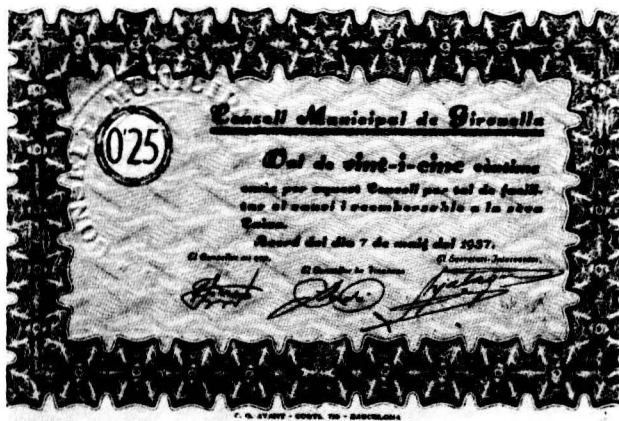

BORREDÀ

Es desconeix la data exacta de l'emissió del 1937.

Valors d'1 pesseta i 50 cèntims. Anvers i revers impresos.

GIRONELLA

Acord municipal del 7 de maig del 1937. Valors d'1 pesseta, 50 cèntims i 25 cèntims. El 10 de setembre del 1937 hi ha una nova emissió dels mateixos bitllets.

Impresos per les dues cares. El 20 d'octubre del 1937 s'acordà crear una emissió de bitllets amb valors de 10 cèntims i 5 cèntims. Aquests en forma de petits cartons.

GISCLARENY

Acord municipal del setembre del 1937. Valors d'1

pesseta, 50 cèntims i 25 cèntims. Impresos per les dues cares.

GÓSOL

Acord del 9 de juny del 1937. Valors d'1 pesseta i

50 cèntims. Impresos per les dues cares.

GUARDIOLA DEL BERGUEDÀ

Acord del mes de maig del 1937. Valors de 2 pessetes i 1 pesseta. Impresos per una sola cara. Posteriorment (no se sap la data) es va fer una nova edició de les mateixes característiques que la primera amb valors de 2 pessetes, 1 pesseta, 50 cèntims i 25 cèntims. Impresos per una sola cara.

OLVAN

Acord del 27 de maig del 1937. Valors d'1 pesseta, 50 cèntims i 25 cèntims. Impresos per les dues cares.

LA POBLA DE LILLET

No es coneix la data exacta, de l'any 1937, de l'emissió. Valors d'1 pesseta, 50 cèntims i 25 cèntims.

Sèrie A. Posteriorment va haver-hi una nova emissió dels valors d'1 pesseta i 50 cèntims, marcats amb la sèrie B. Impresos per les dues cares.

PUIG-REIG

El 1937 circularen a Puig-reig unes cartolines ovalades amb el segell de l'Ajuntament i valor d'1 pesseta. El 29 de juny del 1937 s'acordà l'emissió de bitllets amb els valors d'1 pesseta, 50 cèntims i 25 cèntims. Impresos per les dues cares.

A L'Ametlla de Merola, agregat del municipi de Puig-reig, la fàbrica Serra i Feliu posà en circulació unes xapes metàl·liques amb valors de 50 i 25 cèntims. Es crearen també uns bitllets amb valors d'1 pesseta, 25 cèntims i 10 cèntims. Impresos per una sola cara.

SALDES

Acord municipal del 10 de juny del 1937. Valors

d'1 pesseta, 50 cèntims i 25 cèntims. Impresos per les dues cares.

VALLCEBRE

Acord del 10 d'Octubre del 1937. Valors d'1 pes-

seta, 50 cèntims, 25 cèntims, 10 cèntims i 5 cèntims. Impresos per les dues cares.

VILADA

Acord del 1937, sense saber-se la data exacta. Va-

lors d'1 pesseta i 25 cèntims. Impresos per les dues cares.

Documentació extreta del llibre: *El paper moneda català (1936-1939)*. A. Turró, de Editorial L'Avenc. Barcelona.

El propietari d'aquesta col·lecció agrairia qualsevol informació sobre l'existència de bitllets posats en circulació al Berguedà que no s'esmentin en aquesta Histò-

ria Gràfica. (Adreça de L'EROL)

Lluís Canals, col·leccionista, **Quirze Grifell**, del Departament de Llengua i Literatura de l'Àmbit de Recerques del Berguedà, **Joan Ribera**, fotògraf.